

SLOVENSKI NAROD

Izdaja vsak dan popoldne, izvenredno ob nedeljah in praznikih. — Inzerat do 50 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 500 vrst & Din 3, večji inzerati po tarifi vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod celja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Št. 26. — CELJE: celjako uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjako uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Postna hranilnica v Ljubljani št. 10.331.

Strah pred novimi nemiri v Avstriji:

Hitlerjevci zopet dvigajo glave

V pričakovanju sporazuma med Rimom in Berlinom prireajo hitlerjevci vedno hujše demonstracije proti sedanjemu režimu in napovedujejo njegov skorajšnji padec — Tudi marksisti se organizirajo za novo borbo

Dunaj, 22. junija. r. V avstrijski javnosti z največjo pozornostjo spremljajo vesti o pogajanjih med Rimom in Berlinom glede bodoče usode Avstrije. Avstrijska cenzura sicer ne dopušča ničesar poročati o tem in zabranjuje tudi iznositi liste, ki objavljajo vesti o položaju Avstrije, vendar pa narodnostni socialisti agenti skrbijo za to, da dobi avstrijska javnost o vseh teh stvarih informacije potem letakov in tajnih okrožnic. Vest, da se bo moral sedanji klerikalni režim ukloniti želji Rima in skleniti sporazum z Berlinom, po katerem bodo tudi narodni socialisti v Avstriji prišli do besede, so zelo dvignile zavest avstrijskih hitlerjevcev, ki so začeli v zadnjem času prirejati po vsej Avstriji demonstracije proti režimu.

Do velikih demonstracij je prišlo začne dni zlasti na Dunaju, kjer nastopajo hitlerjevci vedno bolj očitno in se nič posebno ne plašijo groženj vlade z najhujšimi represalijami. Odkar se pod patronanco vlade razvija habsburška propaganda, ki pri večini prebivalstva izjavi odpor, so našli hitlerjevca povsod novih zaveznikov. Zato so tu-

di vedno bolj korajžni.

V soboto je bila v Praterju prirejena velika monarhistična veselica, na katero so prišli poleg znanih monarhističnih voditeljev tudi mnogi na Dunaju in v okolici živeči Habsburžani. Hitlerjevci so izkoristili to priliko in priredili sredi Praterja velike demonstracije proti Habsburžanom in proti režimu. Vrgli so tudi več bomb s smrtno plinom, tako, da so se ljudje razbežali na vse kraje in je monarhistična veselica končala s popolnim fiaskom. Istočasno so po mestu razširili na tisoče letakov, v katerih napovedujejo skorajšnji padec sedanjega režima in sestavo vlade, ki bo sodelovala z Berlinom.

Vlada je zaradi tega ojačanja pokreta narodnih socialistov zelo v skrbeh, ker izjavljajo hitlerjevci nemire baš na začetku tujko prometne sezone. Enake taktike so se posluževali lansko leto ter so napravili avstrijskemu prometu veliko škodo. Vlada je za danes sklicala na Dunaj posvetovanje vseh direktorjev javne varnosti. Na tej konferenci bodo razpravljali o ukrepih, ki naj preprečijo hitlerjevsko propagando in

zavarujejo nemoten razvoj tujkoprometne sezone.

Poleg hitlerjevcev pa povzročajo vladi skrb tudi marksisti. Izvedelo se je, da je bil med socialnimi demokrati in komunisti v Avstriji sklenjen sporazum, po katerem bodo v najtesnejšem sodelovanju vodili borbo za spremembo režima. Sestavljen je skupni direktorij, ki vodi vso akcijo. Ta direktorij je izdal tajno okrožnico, v kateri pravi, da se bo boril za spremembo režima, obnovo državljskih svobod, razpis svobodnih volitev ter za prekinitev dosedanje italofilske zunanje politike. Socialisti se zavzemajo za sodelovanje z vsemi podnaskimi državami ter s Sovjetsko Rusijo.

Tudi ta akcija ima mnogo privrženec med avstrijskim prebivalstvom, zlasti v mestih in industrijskih centrih. V vladnih krogih se boje, da se bodo v borbi proti sedanjemu režimu združili hitlerjevci in marksisti kar bi moglo izzvati nove nemire v Avstriji in še bolj izpodkopati prestiž sedanjega režima v inozemstvu, kjer mu že itak napovedujejo skorajšnji konec.

Slovanski bratje, dobrodošli

Prisrčen sprejem slovanskih železničarjev v Ljubljani

Ko prihajate in stopate na tla tretje prestolnice naše Jugoslavije v skupnem kolu vseh železničarskih nacionalnih organizacij, vas to naše mesto in vsa ostala banovina kot severozapadni del Jugoslavije najpri-srčneje pozdravlja.

Po težkih dnevih rostva in preganjanj, ki ste jih doživljali med svojim službovanjem pod bivšo monarhijo stopate svobodni na svobodna tla slovansko čuteče Jugoslavije. Težke so bile vaše borbe, težko in odgovornosti polno je bilo vaše delo, izvršili ste ga v polni zavesti za dobrobit svojih držav. Ko prihajate danes pod okrilje ponosnega Triglava, vi, sinovi železničarji Poljske, Čehoslovake in Bolgarije, bodite prepričani, da tudi tu boste enako čuteča slovanska srca, ki se veselo vsakega stika in snidenja s slovanskimi brati, bodisi iz našega severa ali juga. Težka je bila naša zgodovina, težki so bili časi, v katerih smo živeli toda to je danes za nami, svobodni živimo v svobodnih državah in temu duhu in ideji svobode smo pripravljeni služiti vsi brez izjeme proti vsakomur, kdorkoli bi hotel rušiti našo svobodo in našo samostojnost.

Železnice, ki danes spajajo bratske slovanske narode med seboj, naj bodo ona trdna vez in žila dovednica ljubezni in bratstva, medsebojne pomoči in razumevanja vseh slovanskih narodov, vas železničarje pa kot pionirje teh idej rotimo, da tudi nadalje vztrajate v svojem delu za dobrobit in slavo slovanstva.

Prihajate iz kongresa »Lige slovanskih nacionalnih organizacij železničarjev in brodarjev« v Beogradu, kjer ste storili nov važen in pomemben korak v razvoju zblizevanja slovanskih narodov. Videli ste lepote naše zemlje in ko danes prihajate na najzgodnejšo točko Jugoslavije vam zagotavljamo našo najiskrenejšo ljubezen. Ljubljana, ki je bila že od nekdaj center prizadevanj slovanskega juga za čim tesnejše sodelovanje vseh Slovanov tudi ob tej priliki, ko prihajate vi železničarji, iskreno čuti in se veseli v vami. S ponosom in samozavestjo gledamo na vašo skupno prizadevanje v izgraditvi čim večje in popolnejše medsebojne povezanosti.

Ljubljana kot severozapadni stražar naših jugoslovanskih meja pod visokim in močnim Triglavom, iskreno pozdravlja vas, slovanske brate železničarje, sinove izpod Vi-toše, Visokih Tater in Karpatov. Naučite se v teh kratkih trenutkih lepote naše ožje domovine, ponosite vse lepe vtise iz cele Jugoslavije na svoje domove, pripovedujte ko se vrnete povsod in vsakomur, da tudi tu biva rod, ki je pripravljen vsaki čas na žrtve in napore za dobrobit in veličino slovanske ideje in skupnosti.

Prepričani smo, da boste vi železničarji v tem delu stali v prvih vrstah kot ste stali tudi vedno do sedaj. V tem imenu bodite iskreno in najpri-srčneje pozdravljeni!

Kočljiv položaj v Belgiji

Stavka je zajela že 350.000 delavcev — Strogi varnostni ukrepi vlade

Bruselj, 22. junija. o. Po službenih podatkih stavka sedaj v Belgiji okoli 350.000 ljudi. Stavkovno gibanje je postalo v zadnjih dneh čisto revolucionarnega značaja, zaradi česar je bila vlada prisiljena odrediti stroge varnostne ukrepe. Danes je uradni list objavil odlok ministrskega sveta, po katerem se na podlagi zakona iz l. 1927 pooblašča notranji in vojni minister, da lahko svojim podrejenim organom odredita revizijo vsega, kar je potrebno za prehrano in vzdrževanje prometa, zlasti avtomobilov, ladij in drugih prometnih sredstev ter živeža.

Na drugi strani si vlada prizadeva, da bi pripravila tako delodajalce kakor delavce do popuščanja, vendar pa do nocoj ni bil dosežen še noben sporazum. Položaj sicer ni več tako napet, kakor je bil še davno in zlasti včeraj, vendar pa se kaže, da bo stavka trajala še nekaj časa. Sredi je prišlo v Bruslju in bližnji okolici stavkati nadaljnjih 1000 delavcev.

Bruselj, 22. junija. r. Kljub načelnemu sporazumu, ki je bil dosežen na pogajanjih med delavskim in delodajalskim zastopnikom, je postal položaj v Belgiji zaradi hujškanja komunističnih agitacij izredno napet. Ko so komunisti uvideli, da jim žito ne gre tako v klasje, kakor so pričakovali so začeli sedaj hujšati delavstvo, naj priredi pohod na Bruselj in z velikanskimi demonstracijami prisili vlado, da sprejme radikalne komunistične reforme. Vlada za to nakano pravčasno izvedla ter je sinoči odredila, da zasede vojaštvo vse dohode v mestu ter vse strateško važne točke v oddaljenosti do 15 milj od mesta. Povsod je videti močne vojaške oddelke v polni bojni opremljeni. Na vseh križiščih so postavljene strojnice, tako da je mesto in vsa okolica podobna velikemu vojaškemu taborišču. Pohod delavstva je bil nameravan

za jutri dopoldne, ko bo vlada v parlamentu predložila razne zakonske predloge, namenjajoče se na ureditev delovnega razmerja.

Obsedno stanje v vsej Belgiji

Bruselj, 22. junija. z. Zaradi vedno hujšega terorja stavkajočih, ki so na mnogih mestih razdrili ulični tlak, porušili železniške proge, zgradili barikade ter zagrešili razna sabotažna dejanja, ki ogrožajo javno varnost, je vlada danes proglasila nad vso državo obsedno stanje. Že v teku noči je vojaštvo zasedlo vsa strateško važna mesta in prevzelo odgovornost za red in mir. V proglasu o obsednem stanju opozarja vlada, da bodo sabotažna dejanja kaznovana z zapornim od 5 let dalje, če pa je bila prizadeta tudi varnost življenja, z dosmrtno ječo. Vlada se je dopoldne sestala k seji in sklenila energične ukrepe, da prepreči abarhijo in vzpostavi red.

Francoski zgledi vlečejo

Bruselj, 22. junija. AA. Na prizadevanje vlade so se v posameznih tovarnah, kjer delavstvo stavka, ustanovili posebni arbitražni odbori, v katerih so zastopniki stavkajočega delavstva in delodajalcev in ki permanentno zasedajo pod vodstvom zastopnikov oblasti. Mnogo teh arbitražnih odborov se je dovoljno uredilo celo vsto prečih socialistnih vprašanj. Večje število odborov je celo že zaključilo svoje delo. Na podlagi rezultatov pogajanj teh odborov pa se je vlada odločila predložiti parlamentu zakonske načrte o plačanih delavskih dopustih in o uvedbi 40 urnega dela na teden.

Prvi poskus mirne revizije pogodb

Danes popoldne bo otvorjena v Montreuxu konferenca o Dardanelih

Montreux, 22. junija. AA. Za predsednika konference o Dardanelah bo najbrže izvoljen avstralski delegat Bruce. Za podpredsednika bo izvoljen avstralski delegat Bruce. Za podpredsednika bo izvoljen prvi grški delegat Politis, za tajnika pa grški delegat Agnides. Sovjetski komisar Maksim Litvinov je sinoči prišel v Montreux v spremstvu pariškega poslanika Potemkina. Sinoči je tudi prišel vodja francoske delegacije Paul Boncour, katerega je pozdravila velika množica ljudi. Titulescu pride takom noči. Italija bo poslala samo svojega opazovalca. Turška delegacija šteje na tej konferenci 40 članov. Danes pride v Montreux tudi francoski veleposlanik v Ankari Poncot.

Konferenca bo slovesno otvorjena danes popoldne ob 16. Udeležuje se konference devet držav in sicer: Anglija, Francija, Japonska, Turčija, Bolgarija, Grčija, Rumunija, Jugoslavija in Rusija. Računajo pa s tem, da se bo konference po ukinitvi sankcij udeležila tudi Italija, ki je zaenkrat poslala samo svojega opazovalca.

V vseh mednarodnih krogih pripisujejo tej konferenci največjo važnost že zaradi tega, ker gre za prvi primer mirne revizije mednarodne pogodbe. Pariški listi s tega vidika poudarjajo velik pomen te konfe-

rence in svetujejo skrajno opreznost pri do-našanju sklepov, ker ni dvoma, da se bodo na ta primer sklicevali pozneje tudi razni drugi revizionisti, ki pa ne zasledujejo tako miroljubnih ciljev, kakor Turčija. Nobene-ga dvoma pa ni, da bo konference ugodila željam Turčije po zopetni utrditvi Dardanel.

Pogreb Maksima Gorkega

Paris, 22. junija. AA. V Moskvi so včeraj svečano pokopali pisatelja Maksima Gorkega. H pogrebu se je zbrala izredno velika množica ljudi. V sprevedu so bili tudi člani ruske vlade, ki so izmenoma nosili žaro s pepelom pokojnika. Spreved se je na več krajih ustavil. Poleg drugih govornikov so nastopili komisar Molotov, književnik Aleksije Tolstoj in francoski pisatelj Andre Gide. Zaro so vzdihli v kremeleko zidovje.

Suša na Poljskem

Varišava, 22. junija. AA. Pat. Po vsej Poljski je zavihala velika vročina, tako, da grozi katastrofalna suša. Toča je v Klece uničila vso letino.

Pomirjenje v Španiji

Madrid, 22. junija. AA. Uradni list je danes objavil vladni dekret, s katerim se v rudarski stroki uvaja 40 ur dela na teden za delo v rovih, ter 44 ur za delo izven rorov. V Cadisu je med tem prenehala generalna stavka. Vse kaže, da se bo delavstvo tudi drugod pomirilo. V Madridu je prišlo v nekajih okrajih primanjkovati vode, ker je vodovod zaradi zadnjih stavk zelo zanemarjen. V rudniku Villi Nuvi se je pripetila strašna eksplozija. Doslej se je izvedelo, da je bilo 12 rudarjev ubitih.

Nemiri v Kolumbiji

Quito, 22. junija. AA. Vlada equadorske republike je prejela od svojih diplomatskih zastopnikov v Kolumbiji poročila, da so v nekaterih krajih Kolumbije nastali krvavi nemiri in upori.

Ruždi Aras v Parizu

Paris, 22. junija. w. Ministrski predsednik Leon Blum je sprejel danes turškega zunanjega ministra Ruždi Arasa, s katerim je razpravljal o vprašanju zopetne utrdbe Dardanel, ki je na dnevnem redu bližnje konference v Montreuxu. Turški zunanji minister je bil pozneje tudi pri zunanjem ministru Delbosu, ki je njemu na čast prireditel banket.

Eksplozija v laboratoriju gospe Curie

Paris, 22. junija. w. V laboratoriju državne podtajnice za znanstvene raziskave ge. Curie je nastala včeraj pri potkusih z radijem močna eksplozija. Državna podtajnica in njen mož, ki sta bila takrat v laboratoriju, sta ostala nepoškodovana, zato pa je uničen velik del aparatur. Vzrok eksplozije še ni ugotovljen, menijo pa, da je nastala najbrže zaradi sedenja nenavadne vročine, ki vlada v Parizu.

Vročekrvni pristaji

Bukarešta, 22. junija. AA. V Bukarešti je prišlo včeraj v neki ulici do spopada med pristajali dnevnika »Unitarusa« ter pristajali dnevnika »Diminosa« in »Adeverusa«, ki ga izdaja isto podjetje. V spopadu so padli tudi trije strelci iz revolverja in so bile tri osebe ranjene. Ena izmed njih je kasneje v bolnici umrla.

Minister Cvetković napoveduje razlizenje socialnega zavarovanja

Beograd, 22. junija. p. Na nekem shodu v Somboru je minister za socialno politiko Dragisa Cvetković izjavil, da je vlada že sestavila uredbo o minimalnih delavskih medzad ter uredbo o uvedbi delavskega zavarovanja za primer onemoglosti, starosti in smrti ter da bo ta obe ti uredbi v najkrajšem času uveljavljeni.

Pretep med kočevskimi krošnjarji v Avstriji

Dunaj, 22. junija. AA. Kakor poroča Kor-biro je prišlo sinoči v neki gostilni v Krumm-nussebaumu do hudega incidenta med petimi jugoslovanskimi krošnjarji, ki so se epri zaradi 20 šilingov. Po kratkem prerakanju je prišlo do pretepa. Florjan Rezo je z nožem zabodel v trebuh Ivana Poliča, ki so ga takoj prepeljali v bolnico v Melku, kjer pa je kmalu nato podlegel poškodbam. Ubijalec se priklji iz avstrijske države.

Prisrčen sprejem slovanskih železničarjev

Ljubljana, 22. junija.

Po kongresu Lige slovanskih nacionalnih železničarjev v Beogradu v dneh 13. in 14. t. m. so obiskali delegati iz Čehoslovake, Poljske in Bolgarije vsa naša večja mesta, kakor Split, Dubrovnik, Zagreb, danes dopoldne pa se je skupina nad 30 delegatov z damami pripeljala v Ljubljano.

Na glavnem kolodvoru se je zbrala velika množica ljudi, zlasti železničarjev, dalje članov JC lige, Društva prijateljev poljskega naroda, JB lige in narodnega občinstva. Vlak z milimi gosti iz treh slovanskih držav je privozil na kolodvor z nad polurno zamudo. Takoj ob prihodu so zaorili slovanskim železničarskim gostom iz množice v pozdrav živahni živio kliči. Komaj so mogli gostje izstopiti, so jim pohitele naproti naše dame in jim stisnile v roke šopke cvetja, nakar je zaigrala železničarska godba »Sloga« živahno koračnico.

Prvi je pozdravil goste s toplo besedo predsednik oblastnega odbora UJNZB inž. g. Stanislav Roglič, želeč jim po posetu drugih velikih mest v državi v beli Ljubljani med dobrimi in iskrenimi tovariši najprijetnejše bivanje. Za njim je pozdravil goste v imenu mestne občine ljubljanske podžupan dr. Ravnihar, želeč jim naj bi se poštiti v dom svojega slovanskega čuteč Ljubljani, kakor doma. V imenu JC lige je pozdravil Čehoslovake in druge goste v čehoslovanskem jeziku predsednik dr. Stare, za Društvo prijateljev poljskega naroda v polj-

ščini predsednik dr. Mole in Bolgare v bolgarščini ravatelj g. Pustoslavsek.

Z znanosnimi besedami so odgovorili vodje delegacije za Poljake g. inž. Vladimir Djekonski, za Čehoslovake g. Jozef Maly in za Bolgare g. Bončo Todorov. Vsi govorniki so naglašali izredno gostoljubnost, ki se jo doživljali ves čas, odkar se mude po raznih krajih Jugoslavije in povdarjali, da ni so občutili le besed, marveč res povsod dobro voljo in iskreno, čisto navdušenje za vseslovansko sožitje. Posebno pa občutijo moč vseslovanske ideje v beli Ljubljani, ki je že od nekdaj bila njena prvobornilca. Gostje so se pozdravili še s predstavnikom oblasti, banske uprave g. dr. Guštinom, vojaške oblasti polkovnikom dr. Ilijo Birčaninom. Železniške vojne delegacije g. polkovnikom Nedeljkovičem, knežoskofjskega ordinarija kanonikom dr. Klinarjem in drugim. Godba »Sloga« je zaigrala našo in himne držav, iz katerih so bili zastopani gostje, nato po so se napotili gostje ob navdušenem vzklikanju velike množice na vrh kolodvorske restavracije, kjer jim je bila prirejena zakuska. Kasneje so delegacije slovanskih nacionalnih železničarjev položile venec pred spomenik pesnika Prešerna in pred spomenik blaženokrajnega kralja Petra I. Osvoboditelja. Posebna delegacija Lige je obiskala načelnika mesta Ljubljane ter bana, no kosilu na je sledil ogled mesta. Jutri ob 7.15 se odpeljejo gostje na Gorenjsko, kjer si bodo v družbi naših železničarjev ogledali Vintrgar, Bled in druge kraje.

Zarota proti Litvinovu?

Švicarska policija je zajela trojko, ki je imela izvršiti atentat na Litvinova

Bern, 22. junija. r. V soboto je švicarska policija izgnala iz Berna nekoga Ukrajinca, ki se je izdal za polkovnika Konovalca. Osumljen je, da je pripravil atentat na sovjetskega zunanjega komisarja Litvinova. Pod močno stražo so osumljenca odvedli do švicarsko-italijanske meje in ga poslali nato preko meje. Policija je namreč pred tremi dnevi aretirala tri sumljive tuje, od katerih je eden končno priznal, da pripada zarotniški trojki, ki ima nalogo izvršiti atentat na Litvinova o priliki zasedanja sveta Društva narodov ob koncu tega meseca.

Vojno stanje v Palestini

Celodnevna bitka med Arabci in angleško vojsko

Jeruzalem, 22. junija. AA. Včeraj je prišlo do prave bitke, ki je trajala več ur in v kateri se morala sodelovati tudi vojna letala. Močni oddelki vojaštva in policija so se udarili s Arabci pri Tulkaremu. Na angleški strani je bil ubit en vojak, štirje pa so bili ranjeni, na arabski strani pa so bila ubita 2, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Vrhovni arabski odbor je poslal brzojavko angleškemu parlamentu protestirajoč proti izgo-skemu parlamentu protestirajoč proti izgo-skemu arabskih voditeljev. Odbor istočasno demantira, da bi bila stavka financirana iz inozemstva.

Jeruzalem, 22. junija. AA. Router zvečer se je izvedelo, da je bil pri

Tulkaremu ubitih 10 Arabcev. Arabci so se razbežali po hribih in gorah, koder so jih podila angleška letala. Bitka je trajala od 11. ure dopoldne do mraka. V bitki sta bila ubita dva angleška vojaka, trije pa so bili ranjeni. Arabci so imeli 10 mrtvih.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE

Cerih, 22. junija. Beograd 7, Paris 30.2, London 15.425, New York 307.975, Bruselj 52, Milan 24.25, Madrid 42, Amsterdam 208.25, Berlin 124, Dunaj 58, Praga 12.72, Varšava 57.55, Bukarešta 2.50.

Pijančevanja ne bo več ko ne bo več bede

Ljubljana, 22. junija

Takšnega zborovanja Ljubljana najbrž še ni videla. V Delavski zbornici so se zbrali večeraj dopoldne zastopniki nešteti ustanov in organizacij. Mnogi izmed njih so podali poročila o pobijanju alkoholizma pri nas, odnosno o moralnem dvigu naroda. Zborovanje je sklicala Treznostna akcija, ki je bila prejšnji mesec ustanovljena na banski upravi. Predsednik je duhov. svetnik Kalan, ki je v uvodnem govoru naglasil, da je akcija proti alkoholu pri nas z novo organizacijo položena na povsem nove temelje, saj je razpredena najširše med ustanove in organizacije in sodelujejo tudi oblasti. Pozdravil je zastopnika ban. uprave dr. Karliha. Najvažnejši referati so bili zastopnikov kmetijskega in prostovoljnega oddelka banske uprave, zastopnika Higijenskega zavoda in hkrati Zdravniške zbornice, zastopnika mestne občine in okrožnega sodišča.

Prvi je govoril predsednik »Treznosti« Horvat. Orisa je delo društva, njegove uspehe težko, ki so zavirale treznostni pokret pri nas. Dejal je, da bi morale njihovo delo podpirati oblasti, inteligencija in končno tudi ljudstvo samo. Apeliral je zlasti na inteligentne poklice (tudi na prosvinarje), da bi jih podpirali v boju proti alkoholizmu in zlu, ki ga povzroča alkoholizem. Predlagal je ukinitve svobodne žganku, ki je večji sovražnik vinogradništva kakor sami abstinenti, zavzemal se je za neobdobje mineralnih vod in sadnih sokov ter za pospeševanje produkcije brezalkoholnih pijač. Za delikte v pijanosti bi se naj uvedle stroge kazni, zlasti za pijane voznike. Mladina bi v gostilnah ne smela dobiti opojnih pijač, gostilne bi naj imele vedno v zalogi brezalkoholne pijače in prodajale bi naj sadje in kompot.

Dr. Pirč je govoril kot zastopnik Higijenskega zavoda in Zdravniške zbornice. Podal je oris dela HZ na področju alkoholizma in začel je smernice nadaljnjega dela, ki bi se naj izpolnile zlasti še v propagandnem in vzgojnem pogledu. V ta namen bi bilo treba namestiti potovalne učitelje, ki bi imeli izredno mnogo hvalačnega dela na deželi. Med drugim je predlagal ustanovitve zavoda kot izolirnice za alkoholike in da bi se poklicali v življenje vsi zakonski predpisi glede prestopkov pijančevanja in pobijanja pijančevanja. Država bi naj tudi zvišala dotacijo za protialkoholno delo. O velikem pomenu vzgojnega dela pri mladini za pobijanje alkoholizma je govoril zastopnik prosvetnega oddelka učitelj Horn. Sola bi naj vzgajala samozavestne, značajne ljudi, ki bi se lahko upirali vsakemu zlu in tudi alkoholizmu.

Povsem stvarjen je bil referat zastopnika kmetijskega oddelka banske uprave ing. A. Flega. Govoril je o našem vinogradništvu in sadijarstvu in naglasil, da vinogradništvo in sadijarstvo niso povzročitelji alkoholizma.

Producirati morajo, kar zahtevajo konzumenti. Pri nas znaša letna produkcija vina okrog 400.000 hl vina, pridelamo pa okrog 4000 vagonov sadja. Ves pridelek bi lahko porabili doma — vino in sadje — in bi ne pijančevali, ko bi konzum v splošnem zvišali tako, da bi lahko popil električni prebivalec na dan kozareček vina. Banská uprava propagira produkcijo in konzum sadnih sokov in krmu se bo tudi začela uspešneje produkcija brezalkoholnega vinskega soka. Propagira pa tudi konzum sadja, sušenja, daje podpore za sušilnice, trudi se za zvišanje sadnega izvoza, propagira in uči produkcijo sadnih sokov na kmetijskih šolah itd. Nalog je še mnogo. Boj proti alkoholizmu je upravičen tudi z gospodarskega stališča: priložnostno pijančevanje ne bo rešilo vinogradništva, ki živi zaradi krize, proizvaja sadnih sokov pa lahko le koristi našemu gospodarstvu. Predlagal je, naj se prepove žganjkuha iz sadja in grozda v tovarnah špirta in uporaba špirta za izdelavo likerjev ter opojnih vin. Obremenili se naj produkcija tovarniških alkoholnih pijač. Prepove se naj uporaba očetne kisline (iz lesa) za kis. Na žitnih poljih se naj prepove saditev vinogradov. Omeji se naj uvoz alkoholnih pijač. Prepove se naj uvoz sadja in grozdi za izdelavo alkoholnih pijač. (Lani smo uvozili 300 vagonov suhega grozdi iz Grčije za izdelavo žganja.) Pobijati je treba tihotapljenje alkoholnih pijač z vso strogostjo. Neizprosno je treba prebiti samsorodnice. Širokoposežno je pa treba podpirati izdelavo sadnih in vinskih sokov, vkuhanje in sušenje sadja ter izvoz sadja in vina.

Govorili so še zastopniki najrazličnejših društev in ustanov, tako n. pr. dr. Mis za mestno občino, ki je ugotovil, da konzum alkohola v Ljubljani pada in predlagal ustanovitve posvetovalnice za alkoholike pri mestnem soc. uradu, zastopnik Zdravniškega društva zastopnik dobrodelnih in kulturnih društev, zastopnice ženskih vseh sfer in zastopnik akad. mladine od Pedagoškega kluba na univerzi Koper, ki je naglašal, da je pri nas toliko pijancev samo zaradi tega, ker smo narod hlapev in beraveč; pijančevanje pomeni beg iz stvarnosti. Največ pijancev je med nesrečnimi ljudmi. Da je med nami toliko pijancev, pomeni, da je ves narod nesrečen, da je nekaj nezdravega med nami. Ko se bodo izboljšale razmere, bomo rešili tudi pijančevanje. Pijančevanje ne bo več ko ne bo več bede!

Vse referate bodo izdali v posebni brošuri. Obračajo se za podporo na oblasti, ker bodo morali imeti stalen lokal in bodo potrebovali mnogo sredstev za propagandno delo. Predsednik Kalan je zaključil zborovanje in izrazil željo, da bi ostali najhujši delavci Treznostne akcije vsi, ki so se udeležili prvega zborovanja.

Jakob Zemljčič

Maribor, 21. junija.

V noči od sobote na nedeljo je v Radenci podlegel srčni kapi g. Jakob Zemljčič, bivši narodni poslanec in župan v starosti 63 let.

Pokojnega Zemljčiča je poznala malone vsa Slovenija, saj je bil vzor urnega gospodarja in dolga leta je vodil kot župan znano zdraviliško in letovišarsko občino Slatino-Radenci, ki se je prav pod njegovim vodstvom zelo modernizirala in napredovala. Največ zaslug si je pa pridobil kot župan in obenem tudi predsednik krajevnega šolskega odbora za zgradbo krasne nove šole, ki je dobila ime »Narodna šola kralja Aleksandra«. Je to eden najlepših prosvetnih domov v Sloveniji, za katerega je tudi napravil osnutek arhitekta Plečnika iz Ljubljane. Ta šola ni samo v ponos Muropljcem, temveč zgled vsemu narodu in je pomembna zlasti zato, ker leži v obsejnem pasu, ki so ga že pred vojno ogrožali Nemci.

Leta 1931 je g. Jakob Zemljčič kandidiral v Narodno skupščino kot poslanec za ljubljanski okraj. Delavni in podjetni mož je bil v svojem okraju tako priljubljen in cenjen, da ni imel protikandidata. Kot poslanec se je mnogo trudil za svoj srez, zlasti pa tudi za dvig kmetijstva in zboljšanje položaja kmetovalcev.

Uglednega moža položijo jutri k večnemu počitku. Naj mu bo lahka domača gruda, žalostim svojem pa naše iskreno sožalje!

SOKOL

Nastop Ljubljanskega Sokola

Na kresni večer to je v torek bomo uživali na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola prelep čaroben večer, kakršnega Ljubljana še ni doživela. Marljivi vaditeljski zbor Ljubljanskega Sokola nam bo privedel svojevrstno telovadno nastop ob bengalski razsvetljavi in ognjemetu. Spored tega večera je naslednji:

Kot uvod večernega nastopa javijo velike topovske signalne granate, rakete s sireni in petardami ter raznoharvni zvzdici. Člani nastopijo v rajalnih vajami z baklami. 1. slika: ognjene palme, kaskade, šopki raket v narodnih barvah, posamezne rakete s serpentinami, brizgači in žvižgati, rimska sveča in bombe. Vrhunske vaje na tleh in razne presoke izvajajo na raketi. 2. slika: velika kolesa, olimpijski znak v svitu malih rdečih bombic. Vaje članov na bradli. 3. slika: velike rakete v raznoharvni šopkih, rakete torpedovke s sireni, velike rakete s slapovi, bomba z zelenimi serpentinami. Vaje članice na visoki gredi. 4. slika: ognjen slap, rakete z raznimi efekti, ornamet ognjenih koles in kopolint, rakete s petardami, helios, ognjen zastor. Vaje članov z gorečimi kiji. 5. slika: zelena kolesnina kolesa. Telovadni ples na Chopinov valček in. Po jekoru izvajajo članice. Zaključuje: Izbruh vulkana — ognjeni efekti, razne rakete in bombe, rdeč bengalski ogenj. Sodeluje fanfara jednega oddelka Ljublj. Sokola. Cenjeno občinstvo in sokolsko članstvo vabimo k nastopu in ga prosimo, da si nabavi vstopnice v predprodaji v Narodnem domu od danes naprej med uradnimi urami. Zdravo!

— Uprava Sokola Ljubljana-Viž vabi vse brate in sestre na članski sestanek, ki bo v četrtek 25. t. m. ob 20. v Sokolskem domu. Ker se bo na sestanku razpravljalo o društvenem javnem nastopu, je udeležba za vse članstvo nujno potrebna. Obenem poziva društvena uprava vse članstvo in naračal, da se udeležijo na kresni večer v torek 25. t. m. javnega nastopa Ljubljanskega Sokola ob pol 21. na letnem telovadišču v Tivoliju.

Kupujte domače blago!

Čeprav se je zavedal, da ni nedolžen kot jagnje, je vroče ljubil Terezijo in bil je ves srečen v svoji iskreni ljubezni, nobene izkušnje se mu ni bilo treba bati. Tistega jutra bi ga bil zelo užalil, kdor bi mu bil rekel, da bo še pred solčnim zahodom če ne v dežanji pa vsaj v mislih storil greh nezvestobe in da je zdaj že na spolzki poti prepovedane ljubezni. Okuži se je bil s primernimi mladimi in starih, ki so po vseh drevedih koketirali z damami. Polagoma je začutil, kako se mu vrti v glavi, da se je nadihal premočnih vonjav.

Cutil je, da je nastala v njem velika izprememba, odkar se je bila njegova kočija ustavila pred pragom velike knežje Kolonbine. Vse, kar se je bilo zgodilo pred njegovim prihodom h knežini, se je razpršilo kakor para. Zdelo se mu je, da Pariz, atelje v Amperski ulici in udobno gnezdo v Carabacinski ulici, kjer je bil pustil Terezijo, hitro beže v nedogledne dalje. Bilo mu je, kakor da se ga je dotaknila čarovnica Kirka s svojo palico, pozabil je na vse, kar je bilo, ves je podlegel novim vtisom.

So besede, ki omamljajo človeka kakor močni likerji. Govoreč o ljubezni in njenem bistvu v tem mamečem okolju čisto sam z zapeljivo mlado ženo je postal mehak tudi sam podlegel je ljubav-

ni vročici. Litovska melodija, ki jo je bila zapela baronica Lieblingova, mu je še zvenela v ušesih in Mania se mu je zdelo zdaj posebej ljub, temveč tak, kakršnega so opisali drugi, temveč tak, kakor se opisuje sam. Tolstoj je hrepenel po tem, da bi postal ljudstvo, Gorki je pa že bil ljudstvo samo. Pisatelj, ki barini so opisovali Rusijo kot sveto zemljo. V Gorkem je prišlo prvič do besede tisto ljudstvo, tisti proletarijat, ki so se zanj dotle tako mnogi sladko in modro zavzemali. Gorki je pa opisal Rusijo kot nesveto zemljo.

Tolstoj je karp, Gorki ščuka. Klatil se je po stepah, tovoril v pristaniščih, delal v pekarnah in kadar je imel čas, je čital, toda ne svetega pisma, temveč Nietzscheja, čigar nauk o nadčloveku in o volji do moči ga je opajal. Spoznal je Rusijo od spodaj in videl, da je medla in lena. Zložil je v ohromeli zemlji pesem na sokola, ptico

Gorki prinaša nov svet

Gorki je prav tako oče nove Rusije, kakor je Lenin

Eno najboljših karakterizacij Gorkega je napisal Merežkovskij, ki pravi, da je Gorki nova, nesveta Rusija. Isti Merežkovskij je tudi napisal, da veliki ruski pesniki kažejo od kod Rusija prihaja, Gorki pa kaže, kam gre. V teh kratkih besedah je zapodeno vse, kar se da povedati o Gorkem. Znani češki publicist F. Peroutka je posvetil velikemu ruskomu pisatelju ob smrti obširen spominski članek, ki v njem točno analizira Gorkega in njegovo pot skozi življenje.

Ruska klasična literatura je v celoti vzeta zgodovina puntarjev, ki so se pa kmalu unesli, pravi Peroutka. Punt je dvignil Gogol, napisal je prvi del »Mrtvih duš«, napisal »Revizorja«, v smehu je izrekel resnico in pokazal, da potrebuje Rusija reformo. Upor pa ni trajal dolgo. Gogol se je ustrašil, sežgal nadaljevanje »Mrtvih duš«, prokel svoje natiskane spise, češ, da so bili vsi napadi na nje več ali manj upravičeni in da je bilo to, kar je napisal, slabo, mrtvo, napisano v bolezenskem in nesvobodnem stanju.

In v bistvu ponavlja večina ruskih pisateljev to Gogoljevo zgodbo. V začetku upor, potem pa pokora, hrepenenje po miru in pokoji. Puskin je prešel od opevanja svobode k opevanju carja, prišel tako daleč, da je odobral usmrtilitev svojih prijateljev. Dostojevskij je živel od svojega 21. leta med naprednjaki in tega si vse življenje ni mogel odpustiti, o teh svojih letih je pisal, kakor da jih je preživel med merjasi, klečal je v obhajenju in spoštovanju »pred hrbiti kitov«, na katerih sloni Rusija, pred pravoslavljem in samodržavjem. Na krasov ni imel poudara za kesanje, bil je vse življenje menja, da rusko ljudstvo pač mora trpeti. Gončarov se je pregrešil kvečjemu z ljubeznijo do reda, pravičnega računanja in angleških strojev. Turgenjev je raj odpotoval iz Rusije, a Tolstoj, ki ga je v mladosti tudi prezeval ponos razuma, je prišel kakor Gogol do naziranja, da so njegova dela škodljiva in da je edino važno na svetu ne protiviti se zlu in delati sam svoje čevlje. A Čehov, ta plahi zaključek ruske klasične literature, oznanja v vsaki svoji povesti, da se ne da nič storiti, da je vse zaman: »zunaj sneži in to je ves zmisel«.

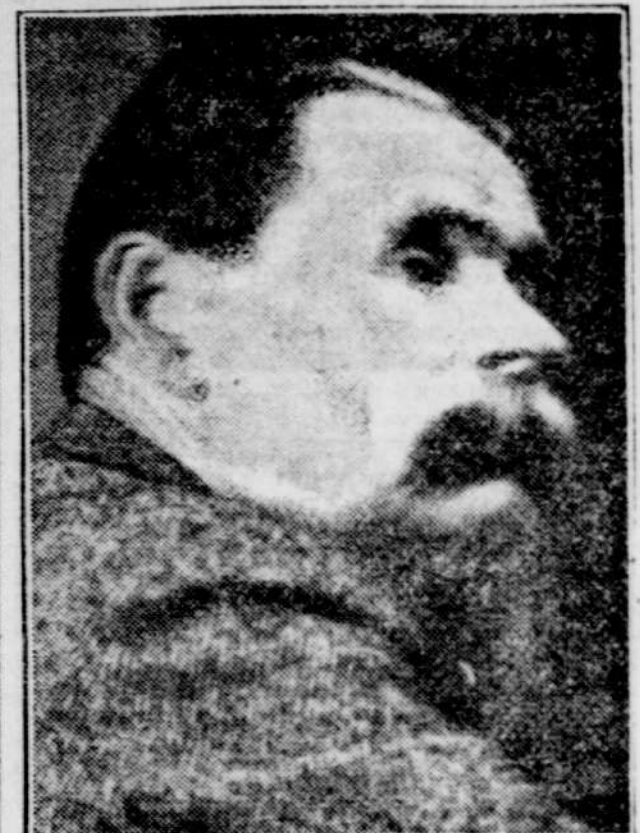
V tej veliki in mehki ruski literaturi pa tiči Gorki nekako tako kakor kost v grlu. Poleg Lermontova je to edini ruski pisatelj, ki je odklonil pokoro. On smatra celo pokoro za največji greh, kar ga more storiti ruski narod na sebi.

Gorki je edini pomenos med mnogimi spokorniki. Ni tako velik literarni umetnik, kakor so bili pisatelji klasičnega sozvezdja, pač pa prinaša nov svet. Ruski pisatelji so se dolgo bali odgovoriti se carju in pravoslavlju: ljudstvo je ležalo pred njimi kot temna in neznana veličina. Prizadevali so si razumeti ga, idealizirali so ga, čvsi kakor Tolstoj, so pred njim celo klečali, toda v bistvu so se bali, kaj bi prišlo če bi padel dosežani reč. Zato so se nazadnje vedno zatekli k carju.

Nikjer ni zija tako globok prepad med inteligenco in ljudstvom, kakor v Rusiji, in vsa ruska literatura 19. stoletja je bila tipična barinska (gospodarska). Gogol se je peljal s trojko, opazoval je kočjažev tilnik in razmišljal: »Kakšne misli roje neki po tej kodrasti glavi? Bogve, ne uganem, mnogo različnih stvari pomeni pri ruskem ljudstvu praskanje za ušesom«. Morda je Gorki vnuk tega Gogolovega kočjaža. Z njim prihaja v literaturo ruski proletarijat, ne tak, kakršnega so opisali drugi, temveč tak, kakor se opisuje sam. Tolstoj je hrepenel po tem, da bi postal ljudstvo, Gorki je pa že bil ljudstvo samo. Pisatelj, ki barini so opisovali Rusijo kot sveto zemljo. V Gorkem je prišlo prvič do besede tisto ljudstvo, tisti proletarijat, ki so se zanj dotle tako mnogi sladko in modro zavzemali. Gorki je pa opisal Rusijo kot nesveto zemljo.

Tolstoj je karp, Gorki ščuka. Klatil se je po stepah, tovoril v pristaniščih, delal v pekarnah in kadar je imel čas, je čital, toda ne svetega pisma, temveč Nietzscheja, čigar nauk o nadčloveku in o volji do moči ga je opajal. Spoznal je Rusijo od spodaj in videl, da je medla in lena. Zložil je v ohromeli zemlji pesem na sokola, ptico

roparico. Ni več govoril: zgodi se volja božja, temveč: zgodi se volja moj. V Gorkem ni niti trohice vzhodne mistike. Ta ruski človek ima čisto zapadne oči. Vse, kar je dotle odobrala ruska literatura, pokoro, potrpežljivost, tiho prenasanje svoje usode, je neusmiljeno zavrnil. Gorki je prvi, ki je začel od ruskega življenja in ruske literature zavestno zahtevati aktivnost in dejanje.

Zaradi svojega zapadnjaškega instinkta je postal žebelj v krsto slovanofilstva. Slovanofili ne morejo drugega, nego prestrašeno bežati od njega. Gotovo je, da je spoznal rusko ljudstvo neprimerno globlje, nego ti akademiki. Sam ni bil nič drugega, nego drobna tega zagonetnega ljudstva. Prodl je v ljudske globine, mimo katerih so se slovanofili vozili samo s kočijo. Ze njegov značaj je bil tak, da se ni mogel pokoriti, temveč upirati.

Ljudje, ki zdaj potujejo po Rusiji, potrjujejo skoraj soglasno, da se Rusija amerikanizira. Te nove Rusije je Gorki oče prav tako kakor Lenin. Gotovo je, da sta bila Tolstoj in Dostojevskij večja pisatelja, nego Gorki, gotovo je pa tudi, da je nam Gorki bližji. V Tolstnem in Dostojevskem, v »oprosčenju« prvega in v »pravoslavlju« pobesnelosti drugega, je še nekaj srednjeveškega. V Gorkem pa srednjega veka sploh ni več.

Rusija se poslavlja od Gorkega

Mimo krste s pepelom Maksima Gorkega, položene na mrtvaški oder v slavnostni dvorani Strokovnega doma, so defilirali stotice moskovskega prebivalstva in mestne delegacije iz vseh krajev Rusije. Ob krsti so stali na častni straži Stalin, Molotov, Ordžonikidze in drugi odlični predstavniki javnosti, člani vlade, zastopniki pisateljev, umetnikov, delavcev, rdeče armade itd. Diplomatski zbor je izrazil sovjetski vladi sožalje. Možgani pokojnega pisatelja so bili izročeni zavodu za proučevanje možganov v Moskvi. Ravnatelj zavoda je izjavil, da bodo napravili odtis vse površine in mikrofotografijo možganov Gorkega, ki bodo potem še podrobno znanstveno proučeni.

V soboto so položili pepel Maksima Gorkega k večnemu počitku. V noči med petkom in soboto je bilo truplo Gorkega vpepeljeno, pogreb je bil v soboto popoldne v Kremu, kjer je izkazala Rusija velikemu pisatelju svojo globoko ljubezen in spoštovanje. Sam Stalin je nosil žaro s pepelom Gorkega v žalnem sprevodu. Njemu so sledili najuglednejši sovjetski državniki, potem pa velike množice delavcev in kmetov, učencev, pisateljev, umetnikov itd. Pogreba se je udeležilo nad 1.000.000 ljudi.

Zvočni kino IDEAL

Danes zadnjičkrat ob 16., 19. in 21.15
CLARK GABLE v filmu

Manhattan melodrama

Od danes naprej globoko znižane cene
Din 2.50, 4.50 in 6.50

André Theuriot:

Nevarna lepota

Roman

Umetnik je vedno bolj strmel in jo skrivaj opazoval, Lahnih korakov, pri katerih so valovale gube njene svilene obleke, prilagajoče se tesno bokom, je stopala kraj njega. Spotoma je trgala z grmičevja popke rumenih vrtnic in si jih zatakala za pas. Pod obokom lovorov in japonskih nespeji je ostala njena svetla glava s kožetno čepico povsem v senci, v kateri so se iskrlile njene zelene oči. Jakob je malo v zadregi pomislil:

— Čudna ženska... Ali je res resnejša, nego se zdi? Gotovo je to zagonetnejše bitje, nego sem mislil. Ali me hoče ujeti v svoje mreže? Zagotavljam jo, da je njeno prizadevanje zaman, da ne bo nič opravila.

— Po vašem mnenju torej mi Francozi ljubezni sploh ne razumemo, — je dejal smeje. — Dovolite mi vprašanje, kako razumete ljubezen vi, Slovani?

— Mi jo razumemo kot naravno in na-

važno čustvo — kot čustvo, ki se nehoče zdravi v srcu in kateremu sledimo s telesom in dušo. Francozi pa radi o vsem razmišljajo, oni so nečimurni in v svojem pozitivizmu hočejo biti iskreno ljubljani.

— Mislim, da nas sodite krivo, ker ste si ustvarili svojo sodbo na osamljenih prvotnih, s katerimi ste imeli opraviti v vrtoglavi družbi. Toda zagotavljam vas, milostiva gospa, da so tudi pri nas ljudje preprosti in naivni srca, ki lažje in še bolj vzplame, nego povsod drugod.

— Zares? — je dejala tiho in ga pogledala s svojimi žarečimi očmi. — Čudim se vam.

Njeni pogledi so se za hip srečali, molče sta si pogledala v oči in Jakoba je magnetična svetloba njenih zelenih oči skoraj omamila. Njen očarljivi, mli pogled ga je zbegal. Ali je bil to samo sladki d'h pomlad in v krasna krajina, kakršno si mora človek pričarati samo v duhu, ki je prebudila ljubavno hrepenenje kakor je trčila baronica Lieblingova?

Samo radovednost in častihlepnost sta ga pripravili do tega, da je sprejel povabilo stare kneginje. Res je vedel, da bo v vili Endymion srečal Manio, toda niti na misel mu ni prišlo, da bi moglo to srečanje kaj pomeniti, da bi se mogel zagledati v mlado damo.

Čeprav se je zavedal, da ni nedolžen kot jagnje, je vroče ljubil Terezijo in bil je ves srečen v svoji iskreni ljubezni, nobene izkušnje se mu ni bilo treba bati. Tistega jutra bi ga bil zelo užalil, kdor bi mu bil rekel, da bo še pred solčnim zahodom če ne v dežanji pa vsaj v mislih storil greh nezvestobe in da je zdaj že na spolzki poti prepovedane ljubezni. Okuži se je bil s primernimi mladimi in starih, ki so po vseh drevedih koketirali z damami. Polagoma je začutil, kako se mu vrti v glavi, da se je nadihal premočnih vonjav.

Cutil je, da je nastala v njem velika izprememba, odkar se je bila njegova kočija ustavila pred pragom velike knežje Kolonbine. Vse, kar se je bilo zgodilo pred njegovim prihodom h knežini, se je razpršilo kakor para. Zdelo se mu je, da Pariz, atelje v Amperski ulici in udobno gnezdo v Carabacinski ulici, kjer je bil pustil Terezijo, hitro beže v nedogledne dalje. Bilo mu je, kakor da se ga je dotaknila čarovnica Kirka s svojo palico, pozabil je na vse, kar je bilo, ves je podlegel novim vtisom.

So besede, ki omamljajo človeka kakor močni likerji. Govoreč o ljubezni in njenem bistvu v tem mamečem okolju čisto sam z zapeljivo mlado ženo je postal mehak tudi sam podlegel je ljubav-

ni vročici. Litovska melodija, ki jo je bila zapela baronica Lieblingova, mu je še zvenela v ušesih in Mania se mu je zdelo zdaj posebej ljub, temveč tak, kakršnega so opisali drugi, temveč tak, kakor se opisuje sam. Tolstoj je hrepenel po tem, da bi postal ljudstvo, Gorki je pa že bil ljudstvo samo. Pisatelj, ki barini so opisovali Rusijo kot sveto zemljo. V Gorkem je prišlo prvič do besede tisto ljudstvo, tisti proletarijat, ki so se zanj dotle tako mnogi sladko in modro zavzemali. Gorki je pa opisal Rusijo kot nesveto zemljo.

Tolstoj je karp, Gorki ščuka. Klatil se je po stepah, tovoril v pristaniščih, delal v pekarnah in kadar je imel čas, je čital, toda ne svetega pisma, temveč Nietzscheja, čigar nauk o nadčloveku in o volji do moči ga je opajal. Spoznal je Rusijo od spodaj in videl, da je medla in lena. Zložil je v ohromeli zemlji pesem na sokola, ptico

ni vročici. Litovska melodija, ki jo je bila zapela baronica Lieblingova, mu je še zvenela v ušesih in Mania se mu je zdelo zdaj posebej ljub, temveč tak, kakršnega so opisali drugi, temveč tak, kakor se opisuje sam. Tolstoj je hrepenel po tem, da bi postal ljudstvo, Gorki je pa že bil ljudstvo samo. Pisatelj, ki barini so opisovali Rusijo kot sveto zemljo. V Gorkem je prišlo prvič do besede tisto ljudstvo, tisti proletarijat, ki so se zanj dotle tako mnogi sladko in modro zavzemali. Gorki je pa opisal Rusijo kot nesveto zemljo.

Tolstoj je karp, Gorki ščuka. Klatil se je po stepah, tovoril v pristaniščih, delal v pekarnah in kadar je imel čas, je čital, toda ne svetega pisma, temveč Nietzscheja, čigar nauk o nadčloveku in o volji do moči ga je opajal. Spoznal je Rusijo od spodaj in videl, da je medla in lena. Zložil je v ohromeli zemlji pesem na sokola, ptico

ni vročici. Litovska melodija, ki jo je bila zapela baronica Lieblingova, mu je še zvenela v ušesih in Mania se mu je zdelo zdaj posebej ljub, temveč tak, kakršnega so opisali drugi, temveč tak, kakor se opisuje sam. Tolstoj je hrepenel po tem, da bi postal ljudstvo, Gorki je pa že bil ljudstvo samo. Pisatelj, ki barini so opisovali Rusijo kot sveto zemljo. V Gorkem je prišlo prvič do besede tisto ljudstvo, tisti proletarijat, ki so se zanj dotle tako mnogi sladko in modro zavzemali. Gorki je pa opisal Rusijo kot nesveto zemljo.

— Preveč ste radovedni, — je odgovorila suho.

Za hip sta umolknila stopajoč pod japonskimi nespljumi med dvema gredicama, posejanima s peštrimi velikimi mačehami. Na koncu drevedora je bil zid pod zeleno preprogo ovnaja in tam je curhala iz rezeče se glave voda v korito. Na obeh straneh so stali kipi tavnanje s flavitami, kakor da sremlijo s tašno melodijo žuborenje vode. Temne lise mahu so pokrivalo marmornate kipe, ki so bili skozi dolga stoletja pogosto priče, kako so sedeli ob nihovni vznožju zaljubljeni parčki in se naslajali v vroči ljubezni. Morda so bili ti favni za to tako ironično nakremženi, ker so morali poslušati varljive in prazne prisrge zaljublencev. Nihove izbuljene oči in nakremženi obrazi so pričali, da da so jim izrazi varljive človeške ljubezni samo v posmeh.

— Vidim, da sem šel predač, — se je opravičeval Jakob, — in prosim vas ponižno odpustiti.

— Oh, oh, kako poročni ste! — ga je pokarala Mania in se sk. vaj ozrla nanj. Slekla je eno nogavico, pomajala roko v korito in poškrpnila z vodo favno nos. Kar se je na ves glas zasmejala in dejala porogljivo: